

Scenariusz obchodów Święta Niepodległości

1. PIOSENKA – Jest takie miejsce...

2. Narrator

Był taki czas, kiedy Polska nie istniała na mapach świata. Polakom zabrano ich ojczyznę. Stali się obywatelami Rosji, Austrii i Prus. Język polski był tam językiem obcym, a polska kultura i historia oficjalnie nie istniały.

3. Manifest Towarzystwa Demokratycznego Polskiego – Paryż 1836r. (czytany)

Zbrodnia na Polsce dokonana przerwała tylko byt polityczny kraju, nie zniszczyła życia narodu. Nieustanne od czasu Konfederacji Barskiej o niepodległość usiłowania, potoki krwi po tyłu świata stronach za nią przelane, obecne tułactwo nasze, sama nawet wściekła morderców Polski zaciętość i powszechne ludów spólcucie, nieomylnie przynoszą świadectwo, że naród Polski żyje, że jest pewny przyszłości swojej. Polska czuje w sobie niezgasłe siły, jej wskrzeszenia żądają ludy, lękają się ciemnicy: więc to co nosi na sobie tak wielkie powszechności znamie, fałszem być nie może. Głos ludzkości był zawsze głosem Boga. Wielkie posłannictwo Polski nie jest jeszcze dokonane.

4. Narrator

Dzisiejszy dzień przywołuje w nas pamięć najświętszej wartości w życiu każdego narodu – wolności. Wywalczona w 1918 roku niepodległość nadeszła jak długo oczekiwane święto. Zrodziła się po latach zmagania, które kosztowały nasz naród wiele wyrzeczeń i ofiar. Ta zewnętrzna wolność nie trwała długo, ale zawsze mogliśmy się do niej odwoływać w walce o zachowanie wolności wewnętrznej, wolności ducha. Choć tłumiona od zakończenia II wojny światowej, przetrwała w nas i stała się fundamentem przemian w naszym kraju i w całej Europie.

Gawęda o miłości ziemi ojczystej

Bez tej miłości można żyć,
mieć serce puste jak orzeszek,
malutki los naparstkiem pić
z dala od zgryzot i pocieszeń,
na własną miarę znać nadzieję,

w mroku kryjówkę sobie wić,
o blasku próchna mówić „dnieje”,
o blasku słońca nic nie mówić.

Jakiej miłości brakło im,
że są jak okno wypalone,
rozbite szkło, rozwiany dym,
jak drzewo z nagłą powalone,
które za płytko wrosło w ziemię,
któremu wyrwał wiatr korzenie
i jeszcze żyje cząstkę czasu,
ale już traci swe zielenie
i już nie szumi w chórze lasu?

Ziemio ojczysta, ziemio jasna,
nie będę powalonym drzewem.
Codziennie mocniej w ciebie wrastam
radością, smutkiem, dumą, gniewem.
Nie będę jak zerwana nić.
Odrzucam pustobrzmiące słowa.
Można nie kochać cię – i żyć,
ale nie można owocować.

Ta dawność jej w głębokich warstwach...
Czasem pośrodku drogi stanę:
może nieznaną pieśni garstka
w skrzyni żelazem nabijanej,
a może dzban, a może łuk
jeszcze się w łonie ziemi grzeje,
może pradawny domu próg
ten, którym wkroczyliśmy w dzieje?

Stąd idę myślą w przyszłe wieki,
wyobrażenia nowe składam.
Kamień leżący na dnie rzeki
oglądam i kształt jego badam.
Z tego kamienia rzeźbiarz przyszły
wyrzeźbi głowę rówieśnika.
Ten kamień leży w nurcie Wisły,
a w nim potomna twarz ukryta.

By na tej twarzy spokój był
i dobroć, i rozumny uśmiech,
naród mój nie żałuje sił,
walczy i tworzy, i nie uśnie.
Pierścienie świetlnych lat nad nami,
ziemia ojczysta pod stopami.
Nie będę ptakiem wypłoszonym
ani jak puste gniazdo po nim.

5. Narrator

Mimo że Polskę wymazano z mapy świata, nie wymazano jej z serc Polaków. Społeczeństwo polskie podjęło walkę z wrogiem. Przeciwstawiło się skutecznie wynarodowieniu, zakazowi używania języka polskiego, rugowaniu narodowego języka z kościołów. Domy i rodziny były szczególnymi stróżami polskości. Dbano, by dzieci mówiły po polsku, by znały i przestrzegały polskich obyczajów i obrzędów. Wychowywano je w duchu patriotyzmu i szacunku dla bohaterów narodowych.

6. Recytacja

„Przy mogile poległych żołnierzy”
w tle pojawiają się obrazy Kossaków i Grottgera (prezentacja)
W groby kładziono nie tylko ciała,
W ziemię wsiąkała nie tylko krew,
Ziemia swe serce żywe zabrała,
Wiary i mocy rodzajny siew.

Pod głową Polska, jak matki dłoń.
Polska na sercu, jak flagi strzęp...
Legli na bujnym, chlebnym zagonie...
Krążył nad nimi zły śmierci sęp!

My ich nie będziemy wołali ze snu,
Są z nami, dzielą codzienny trud.
Jedną gromadą myśmy rówieśną,
Nic nas nie dzieli – ni śmierć, ni grób.

Myśl nasza jedna i jedno dzieło,
I bój nasz jeden przez wszystkie dni.
Bój nasz o Polskę, co nie zginęła,
I o braterstwie upadłe sny.

Czoła ku gwiazdom, dłonie ku ziemi,
Ziemia i gwiazdy podejmą śpiew!
Idą falami wszechmiłosnymi
Wonie łubinów i szumy drzew...

Więc w górę serca! Pieśń potężnieje!
Już hymnu życia podany ton...
Płoną na grobach kwiaty – nadzieje,
Wiarą rozbrzmiewa cmentarny dzwon.

7. Piosenka – Biały krzyż

8. Narrator

Polacy nigdy nie pogodzili się z utratą ojczyzny. Wiele razy podrywali się do walki z zaborcami, organizowali powstania, które choć kończyły się klęską, nie załamywały romantycznego ducha walki w narodzie. Dla wielu walka ta kończyła się przymusową emigracją bądź zsyłką w głąb Syberii. Zaborcy natomiast z wielką siłą zaczęli germanizować i rusyfikować kraj. Starano się zabić wszelkie przejawy polskości. Nigdy jednak nie wydarto z serc Polaków imienia ojczyzny.

9. Film prezentujący sylwetkę Piłsudskiego, wolną Polskę;

10. Wchodzą 2 osoby: jedna czyta tekst, druga recytuje:

11 listopada na ulicach wszystkich miast panowała euforia z powodu rodzącej się niepodległości.

"Niepodobna oddać tego upojenia, tego szalu radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. (...) Kto tych krótkich dni nie przeżył, kto nie szalał z radości w tym czasie wraz z całym narodem, ten nie dozna w swym życiu największej radości. Cztery pokolenia czekały, piąte się doczekało. Od rana do wieczora gromadziły się tłumy na rynkach miast; robotnik, urzędnik porzucał pracę, chłop porzucał rolę i leciał do miasta, na rynek, dowiedzieć się, przekonać się, zobaczyć wojsko polskie, polskie napisy, orły na urzędach, rozczulano się na widok kolejarzy, ba, na widok polskich policjantów i żandarmów." ("Powstanie II Rzeczypospolitej. Wybór dokumentów").

Staff Leopold

Polsko, nie jesteś ty już niewolnicą!
Łańcuch twych kajdan stał się tym łańcuchem,

Na którym z lochu, co był twą stolicą
Lat sto, swym własnym dźwignęłaś się duchem.

Dzisiaj wychodzisz po wieku z podziemia,
Z ludów jedyny ty lud czystych dłoni,
Co swych zaborców zdumieniem oniemia,
Iż tym zwycięża jeno, że się broni.

Ty, broniąc siebie wbrew wszelkiej nadziei,
Broniłaś jeno od czarnej rozpacz
Wiary, że wolność, prawo, moc idei
Nie jest czczym wiatrem ust, ale coś znaczy.

Duchową bronią walczyłaś i zbroją,
O którą pękał każdy cios obuchem.
Więc dziś myśl każdą podłóż ziemią swoją
I każdą ziemi swej piędź nakryj duchem.

Żadne cię miana nad to nie zaszczyca,
Co być nie mogło przez wiek twą ozdobą!
Polsko, nie jesteś ty już niewolnicą!
Lecz czymś największym, czym być można: Sobą!

11. Narrator

Niedługo dane było Polsce i Polakom cieszyć się z odzyskanej wolności. Agresja Niemiec 1 września i ZSRR 17 września 1939 roku na Polskę, rozpoczęły największy w historii świata konflikt zbrojny – II wojnę światową. Plany dwu agresorów zakładały zlikwidowanie państwa polskiego raz na zawsze poprzez wcielenie go do terytoriów Niemiec i ZSRR. Mieszkańcy obu okupowanych części państwa polskiego poddani zostali represjom. Mimo to, jeszcze we wrześniu 1939 roku rozpoczęły działalność, podporządkowane rządowi RP na uchodźstwie, struktury państwa podziemnego. Ciągłość państwa Rzeczypospolitej Polskiej na arenie międzynarodowej została zachowana. W okupowanym kraju odtworzono konspiracyjną administrację i podziemne Wojsko Polskie.

12. Film ze zdjęciami z II wojny światowej w tle,

13. Narrator

W nocy z 8 na 9 maja 1945 roku w Reims podpisany został akt kapitulacji Niemiec. Zakończył się największy i najkrwawszy konflikt w dziejach świata. Dla Polski ten dzień nie oznaczał jednak zwycięstwa. Miejsce hitlerowskiego okupanta zajął sowiecki agresor i to za

przyzwoleniem Zachodu. Polska nie odzyskała wolności i suwerenności, ale naród nie złożył broni. Mimo, że opuszczony przez sojuszników i bez elit- wymordowanych w hitlerowskich obozach koncentracyjnych i sowieckich łagrach- trwał. Okupacja sowiecka trwała 44 lata i 11 miesięcy. . Władze PRL były odpowiedzialne za wiele zbrodni, szczególnie w czasach stalinowskich oraz w czasie trwania stanu wojennego.

14. PIOSENKA – Nie gniewaj się na mnie Polsko (film w tle)

15. Recytacja

Cz. Miłosz „Który skrzywdziłeś”,
Który skrzywdziłeś człowieka prostego
Śmiechem nad krzywdą jego wybuchając,
Gromadę błaznów koło siebie mając
Na pomieszanie dobrego i złego,

Choćby przed tobą wszyscy się skłonili
Cnotę i mądrość tobie przypisując,
Złote medale na twoją cześć kując,
Radzi że jeszcze jeden dzień przeżyli,

Nie bądź bezpieczny. Poeta pamięta
Możesz go zabić - narodzi się nowy.
Spisane będą czyny i rozmowy.

Lepszy dla ciebie byłby świt zimowy
I sznur i gałąź pod ciężarem zgięta.

16. Narrator

Protesty Polaków przeciw ograniczającej ich wolność polityce rządzących, pomimo że tłumione, nie pozostały bez echa i zaowocowały prawdziwą wolnością – wolnością myśli, słowa i przekonań.

Pamiętajmy, co dla tej niepodległości poświęcili nasi ojcowie. Dzięki temu nie zatracimy swojej tożsamości – tożsamości Polaka. Wolność bowiem, tak wytęskniona, okupiona krwią i męczeństwem nie została nam jedynie dana – ale jak nauczał nasz Wielki Rodak Jan Paweł II- także zadana.

Katarzyna Mizak